

I-B.A.M.S. (2017 COURSE) : Wintex - 2019
SUBJECT : SANSKRIT

Day : Saturday

Date : 16-11-2019

W-16845-2019

Time : —

Max. Marks : 08

Note :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Make '√' mark in the box of appropriate answer.
- 3) This paper itself is answer sheet. You have to return it to Supervisor after 10 Minutes.

Jr. Supervisor's Sign _____

Marks obtained _____

Exam. No. _____

Examiner's Sign _____

1. एदैतो: (ए ऐ) ----- ।

☐ तालु ओष्ठ

☐ मूर्धा ओष्ठ

☐ कंठ तालु

☐ कंठ ओष्ठ

2. उप + इन्द्रः इति ----- सूत्रस्य उदाहरणम् ।

☐ आद् गुणः ।

☐ वृद्धिरेचि ।

☐ हशि च ।

☐ मो अनुस्वारः ।

3. राम - द्वितीया बहुवचनम् ----- ।

☐ रामाः

☐ रामेण

☐ रामान्

☐ रामेषु

4. ----- देवभिषजौ ।

☐ रामौ

☐ चरकसुश्रुतौ

☐ अश्विनौ

☐ अहिपतिः ।

P.T.O.

5. सर्वमेव परित्यज्य ----- अनुपालयेत् ।

☐ शरीरम्

☐ अर्थम्

☐ इन्द्रियम्

☐ धनम्

6. शरीरविकाराणाम् परमं मूलम् ----- ।

☐ लवणाहारः

☐ ग्राम्याहारः

☐ मिताहारः

☐ रसाहारः

7. शोथकृत् दधि ----- संस्कारेण शोथघ्नं भवति ।

☐ मंथन

☐ पाचन

☐ तोयं

☐ अग्नि

8. अस्मद् षष्ठी एकवचनं ----- ।

☐ मम

☐ मत्

☐ अस्माकं

☐ मयि

I-B.A.M.S. (2017 COURSE): Winter - 2019

SUBJECT : SANSKRIT

Day : Saturday

Date : 16-11-2019

Time : 10:00 A.M. To 1:00 P.M.

Max. Marks : 72

W-16845-2019

Note :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the **RIGHT** indicate **FULL** marks.
- 3) Answer to both sections should be written in **SEPARATE** answer book.

SECTION – I

- Q.1 a)** Define 'Ayu'. Explain meaning of Ayu and meanings of all its synonyms. (06)
आयु की व्याख्या किजिए । 'आयु' तथा उसके पर्यायवाचक शब्द इनका अर्थ स्पष्ट किजिए ।
- b)** Name the three drugs prescribed with restricted use. Explain reasoning -- why 'Lavan' is not to be used very frequently. (06)
कौनसे तीन द्रव्यों का अधिक मात्रा में उपयोग नहीं करना चाहिए ? 'लवण' का मर्यादित प्रयोग करने के कारण स्पष्ट किजिए ।
- Q.2** Write on : लिखिए । (12)
a) Kaya Chikitsa and Shalakya Tantra
कायाचिकित्सा एवं शालाक्यतंत्र
b) Types of Snana.
स्नान के प्रकार
- Q.3** Write short essay on – लघुनिबंध लिखिए । (08)
व्यायाम विज्ञानीय अध्याय
- Q.4** Write short notes on **any two** टिप्पणी लिखिए । (कोई भी दो) (04)
i) Definition of Swastha स्वस्थ की व्याख्या
ii) Four Noble Donations चतुर्विध श्रेष्ठ दान
iii) Benefits of Mrugaya मृगया के लाभ

SECTION – II

- Q.5 a)** What is meant by Karak ? Explain various uses of Prathama Vibhakti. (06)
'कारक' का अर्थ स्पष्ट किजिए । प्रथमा विभक्ति के विविध उपयोग स्पष्ट किजिए ।
- b)** Write procedure of 'Pratyahar' formation and explain importance of Pratyahar. (06)
'प्रत्याहार' बनाने की पद्धति स्पष्ट किजिए । एवं प्रत्याहार का महत्त्व वर्णन किजिए ।
- Q.6 a)** Explain any one Sutra of Vyanjan Sandhi with atleast two examples. (06)
व्यंजनसंधि का कोई भी सूत्र दो उदाहरणों के साथ स्पष्ट किजिए ।
- b)** Write importance of 'Samaas' in Sanskrit language and explain Bahuvreehi Samaas with examples. (06)
संस्कृत भाषा में समास का महत्त्व लिखकर बहुव्रीहि समास सोदाहरण स्पष्ट किजिए ।

P.T.O.

Q.7 Translate into Hindi / Marathi / English.

(08)

- १) आहारनिद्रादयो भावाः पशौ मानवे च समानाः। अस्ति खलु कश्चित् विलक्षणो भावो यो हि मानवं पशोः विशिनष्टि। स धर्म एव । दशांगो धर्मः मनुस्मृतौ एवं वर्णितः-
धृतिः क्षमा दमो अस्तेयं शौचमिन्द्रियनिग्रहः।
धीर्विद्या सत्यमक्रोधो दशकं धर्मलक्षणम् ॥
- २) सर्पाः पिबन्ति पवनं न च दुर्बलास्ते । शुष्कैः तृणैः वनगजा बलिनो भवन्ति ॥
कन्दैः फलैर्मुनिवरा गमयन्ति कालम् । संतोष एव पुरुषस्य परं निधानम् ॥

Q.8 Write – लिखिए ।

(04)

मूर्ख पण्डित कथा ।

161119-m-coayu-pune